

af Fængsel, hvad enten den opkrævede Skat hører til de direkte eller til de indirekte Afgifter.“

Dette er unægtelig en meget bestemtere Formulering. Det er et ganske positivt Forbud mod provisoriske Finanslove af den Art, som vi desværre have kendt her i Landet i saa mange Aar. Det maa vel blive en Opgave for det kommende Udvalg, hvis et saadant bliver nedsat, eller ved Debatten ved anden Behandling at overveje, hvilken af disse Former der vil være den heldigste: den objektive Garanti eller den subjektive. Jeg har kun villet paapege, at Formuleringen fra 1875 er meget bestemtere, giver større Garanti. Man kunde maaske mod denne Formulering indvende, at deri laa jo en, jeg vil ikke sige Grundlovsforandring — det vil man maaske fra Højres Side hævde —, men en saa udpræget Grundlovsfortolkning i Venstres Aand, at det ikke gik an at indføre den i en Ministeransvarlighedslov. Men hele Ministeransvarlighedsloven, ogsaa som den foreligger her, er jo og kan slet ikke være andet end en Fortolkning af Grundloven, en Venstrefortolkning naturligvis, i Overensstemmelse med den Aand, hvoraf dette Tings Flertal og det deraf udgaaede Ministerium er besjælet i forfatningsmæssige Spørgsmaal. Saa denne Indvending vil lige saa lidt kunne rammes en Affattelse, der er i Overensstemmelse med den gamle Ministeransvarlighedslov, som denne Affattelse. Det er altså et af de Punkter, hvorpaa jeg vil henlede Opmærksomheden under den kommende Forhandling. Her kunde det maaske have været ønskeligt, om man havde fulgt den gamle Venstreaffattelse fra 1875.

Paa et andet Punkt maa jeg derimod beklage, at man har fulgt Affattelsen fra 1875, at man vistnok i for høj Grad har skrevet det gamle Lovforslag af, eller omskrevet det lidt, uden at være opmærksom paa, at der er foregaaet en Del i den mellemliggende Tid, som der nu maa tages Hensyn til, men som de daværende Affattere ikke kunde tage Hensyn til. Jeg sigter herved til Bestemmelserne i det foreliggende Lovforslags § 15 om, hvornaar Ansvarret forældes. Her har man i Hovedsagen fulgt Affattelsen fra 1875, dog har man udvidet den Tid, der kræves,

inden Forældelse finder Sted. I den gamle Affattelse var der nævnt to Aar, efter at der var givet Rigsdagen Lejlighed til at anlægge Sag. Her kræver man, at der i Mellemtiden skal være foregaaet et Valg til Folketinget. Det er ogsaa fuldkommen rigtigt, thi det kan godt være, at eet Folketing vil finde, at en Regering er i Overensstemmelse med Forfatningen, medens et kommende Folketing ikke vil finde det. Her kræver man først, at der skal gaa et Valg forud, og hvis saa Tinget ikke har rejst Rigsretsklage inden en vis nærmere betegnet Tid, saa bortfalder Ministerens Ansvar. Se den Gang i 1875, inden Provisorietiden, kunde det være meget naturligt at indføre en saadan Bestemmelse og fastsætte en vis kortere Tid, inden hvilken Ansvarret bortfaldt. Men nu efter at vi have haft en langvarig Provisorietid, der ingenlunde er likvideret, hvis Resultater til Dels staa her som Kendsgerninger, men efter min Mening, som ulovlige Kendsgerninger, den Dag i Dag, mener jeg, at det vilde være meget uheldigt, meget farligt og ganske urigtigt fra et demokratisk Standpunkt at vedtage denne Bestemmelse, for saa vidt den faar tilbagevirkende Kraft. Jeg vil gerne forespørge den højtærede Justitsminister, hvad han mener om den Ting, men jeg kan daarligt læse § 15 anderledes end, at hvis den vedtages, ville dermed Provisorieministrene være gjorte straffri, saa vil Ansvarret være taget bort, og det vil være at forhindre et Folketing i Fremtiden at rejse Rigsretstiltale imod f. Eks. Estrup, Bahnson og de andre provisoriske Ministre for deres Provisorier, bl. a. ogsaa for Fæstningens Opførelse. Det tror jeg ikke, nogen her i Tinget vil være med til.

Dette Strafansvar bør stadig hænge over det gamle Provisorieregimentes Hoved. Det vilde være i høj Grad forkasteligt, hvis man gik hen og tog det bort. Den Dag kan jo meget vel komme, da det vilde være i høj Grad formaalstjenligt, om Folketinget rejste Rigsretsklage mod Provisorieministrene, baade krævede dem til Ansvar og anlagde Erstatningssag imod dem. Det er mit Haab, at Forfatningskampen vil føre os til en saadan endelig og afgørende Sejr her i Landet, at den Fæstning, der blev opført ulovligt, imod